

ธรรมเนียมสุขภาพ

ฉบับปรับปรุง (ครั้งที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๖๕

เทศบาลตำบลศรีสงคราม
อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม

“ตบสุขภาพดี ครอบครัวยั่งยืน
ชุมชนสะอาด สามัคคี เมืองคนดี น่าอยู่”

ธรรมนูญสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐

ฉบับปรับปรุง (ครั้งที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๖๕

เทศบาลตำบลศรีสงคราม
อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม

“คนสุขภาพดี ครอบครัวมีสุข
ชุมชนสะอาด สามัคคี เมืองคนดี น่าอยู่”

คำนำ

ธรรมนูญสุขภาพฉบับนี้ เป็นข้อตกลงหรือสัญญาใจของประชาชน เขตเทศบาลตำบลศรีสงคราม ที่ได้ร่วมกันคิด วางกรอบ ทิศทางด้านสุขภาพ ในอนาคตของคนในพื้นที่ ภายใต้บริบทของชุมชนและสถานการณ์ของโรคอุบัติใหม่ เช่น โควิด-๑๙ เป็นต้น ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมแบ่งปันทรัพยากร ร่วมปฏิบัติและร่วมชื่นชม ผลสำเร็จ ตามแนวทางและเจตจำนงแห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐

ธรรมนูญสุขภาพฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑ นี้ จึงเป็นเครื่องมือและกลไก ที่เปิดโอกาสให้ประชาชน หน่วยงาน องค์กรและภาคส่วนต่างๆ เข้ามาร่วม ดำเนินการขับเคลื่อนสู่เป้าหมายอย่างต่อเนื่องและสร้างความเป็นเจ้าของ นโยบายสาธารณะร่วมกันหรือนำไปใช้อ้างอิงในการทำงาน ดังปรัชญาที่ว่า “คนสุขภาพดี ครอบครัวมีความสุข ชุมชนสะอาด สามัคคี เมืองคนดี น่าอยู่”

เทศบาลตำบลศรีสงคราม

มีนาคม ๒๕๖๕

สารบัญ

หน้า

คำนำ

นิยามศัพท์

หมวดที่ ๑	ปรัชญาและแนวคิดของระบบสุขภาพ	๑
หมวดที่ ๒	ค่านิยมที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชน	๓
หมวดที่ ๓	สร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค	๓
หมวดที่ ๔	ครอบครัวอบอุ่น	๔
หมวดที่ ๕	อยู่ดีตามวิถีพอเพียง	๕
หมวดที่ ๖	ร่วมรักษาสีงแวดล้อม	๕
หมวดที่ ๗	มีส่วนร่วมในชุมชน	๖
หมวดที่ ๘	หลีกเลี่ยงอบายมุข	๖
หมวดที่ ๙	การดูแลกลุ่มเปราะบางและผู้มีภาวะพึ่งพิง	๗
หมวดที่ ๑๐	การคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ	๗
หมวดที่ ๑๑	บทเฉพาะกาล	๘

ภาคผนวก

ประกาศเทศบาลตำบลศรีสงคราม เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ สำนักธรรมนูญสุขภาพเทศบาลตำบลศรีสงคราม	๑๐
--	----

ธรรมนูญสุขภาพ

เทศบาลตำบลศรีสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม

ข้อที่ ๑ ธรรมนูญนี้เรียกว่า “ธรรมนูญสุขภาพเทศบาลตำบลศรีสงคราม พ.ศ. ๒๕๖๐ ฉบับปรับปรุง (ครั้งที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อที่ ๒ การประกาศใช้ธรรมนูญสุขภาพเทศบาลตำบลศรีสงคราม ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันประกาศ เป็นต้นไป

นิยามศัพท์

ข้อที่ ๓ ในธรรมนูญนี้

สุขภาพ หมายความว่า ภาวะของประชาชนเทศบาลตำบลศรีสงคราม ที่สมบูรณ์ทั้งกาย ใจ สังคม ปัญญาและจิตวิญญาณ เชื่อมโยงเป็นองค์รวม อย่างสมดุล

ความรอบรู้ด้านสุขภาพ หมายความว่า การมีองค์ความรู้ด้านการส่งเสริม ป้องกัน รักษา ฟื้นฟู

อบายมุข หมายความว่า ต้นเหตุที่จะนำไปสู่ความเสียหายแห่งความ โลก และความหลงที่ทำให้เกิดความเสื่อม หรือเหตุให้เกิดความพินาศของ โภคทรัพย์และความเสื่อมประการอื่นๆ เป็นสิ่งที่ควรละเว้น

กลุ่มเปราะบาง หมายความว่า กลุ่มคนที่มีความเสี่ยงสูงที่จะได้รับความเจ็บป่วยหรือได้รับอันตรายทางสุขภาพ เนื่องด้วยสถานะสุขภาพทางด้าน ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทางกาย จิต ปัญญา หรือสังคม ทำให้กลุ่มคนเหล่านี้จัดการ

กับความเสียดังกล่าวได้ไม่ดี หรือไม่สามารจัดการกับความเสียดังหรือปัจจัยต่างๆ ที่เข้ามามีผลกระทบต่อสุขภาพ

เศรษฐกิจพอเพียง หมายความว่า แนวทางแห่งการปฏิบัติที่ยึดหลักความพอเพียง ความมีเหตุผล มีระบบความคุ้มกัน ตามวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน

การสร้างเสริมสุขภาพ หมายความว่า การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคลมีสุขภาพะทางกาย ใจ สังคมและปัญญา โดยสนับสนุนการจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี

การป้องกันโรค หมายความว่า การกระทำหรือไม่กระทำบางสิ่งเพื่อไม่ให้เกิดการเจ็บป่วยหรือเป็นโรค และดำเนินการเพื่อไม่ให้โรคกลับเป็นซ้ำ

การมีส่วนร่วม หมายความว่า การที่ทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมกิจกรรม ร่วมรับผิดชอบต่อกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่

ภาคีเครือข่าย หมายความว่า หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรชุมชน ที่ร่วมกันดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพในเขตเทศบาลตำบลศรีสงคราม

ประชาชน หมายความว่า คนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลศรีสงคราม อ.ศรีสงคราม จ.นครพนม

คุณธรรม หมายความว่า คุณความดีที่วิญญูชนพึงมี สำนึกในจิตใจตน ในเรื่องความจริง ความดี และใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิต

จริยธรรม หมายความว่า แนวทางแห่งความประพฤติที่ยึดหลักคุณธรรม

หมวดที่ ๑

ปรัชญาและแนวคิดของระบบสุขภาพ

ข้อที่ ๔ ประชาชนเขตเทศบาลตำบลศรีสงคราม จะร่วมสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค โดยยึดหลักปรัชญาและแนวคิด “คนสุขภาพดี ครอบครัวมีสุข ชุมชนสะอาด สามัคคี เมืองคนดี น่ายุ”

หมวดที่ ๒

ค่านิยมที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชน

ข้อที่ ๕ ผู้ปกครองร่วมกับภาคีเครือข่าย ทรณรงค์ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ถูกต้องแก่เด็ก เยาวชน และพัฒนาศักยภาพ เชิดชูบุคคลต้นแบบ สืบสานวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น โดยสนับสนุนการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนในพื้นที่ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชน ในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน

หมวดที่ ๓

สร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

ข้อที่ ๖ ภาคีเครือข่ายส่งเสริมให้ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพ ต่อโรคประจำถิ่นและโรคอุบัติใหม่* เช่น โรค Covid-๑๙ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพด้วยหลัก ๓ อ ๒ ส (๓ อ = อาหาร, ออกกำลังกาย, อารมณ์ ๒ ส = ไม่ดื่มสุรา ไม่สูบบุหรี่) และมีการตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

ข้อที่ ๗ ประชาชนไม่รับประทานอาหารสุกๆ ดิบๆ (ปลาร้า ปลาจ่อม ปลาต้มหรืออาหารจากปลาดิบ)

ข้อที่ ๘ ประชาชนช่วยกันดูแล ควบคุมสิ่งแวดล้อมภายในครัวเรือน และบริเวณรอบๆ บ้านเรือน ไม่ให้มีแหล่งก่อโรคใช้เลือดออก

หมวดที่ ๔

ครอบครัวอบอุ่น

ข้อที่ ๙ สมาชิกในครอบครัวมีกิจกรรมร่วมกัน เช่น การออกกำลังกาย รับประทานอาหารนอกบ้าน ปลูกต้นไม้ หรือไปพักผ่อนหย่อนใจ อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง

ข้อที่ ๑๐ ประชาชนมีการปฏิบัติตนด้วยการทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ไหว้พระ เข้าวัดฟังธรรม ร่วมพิธีกรรมทางศาสนา อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง

ข้อที่ ๑๑ สมาชิกในครัวเรือนมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสัมพันธภาพในครอบครัว ดังนี้

๑. เด็กแรกเกิด : ส่งเสริมให้เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างน้อย ๖ เดือน
๒. เด็กก่อนระดับชั้นประถมศึกษา : ควรมีกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการ เช่น การเล่านิทาน การละเล่นพื้นบ้าน ปั่นดิน น้ำมัน วาดรูป ระบายสี
๓. เด็กระดับชั้นประถมศึกษา : ช่วยงานบ้านผู้ปกครองตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ เช่น ล้างจาน กวาดบ้าน ช่วยซักผ้า

๔. เด็กระดับชั้นมัธยมศึกษา : ควรได้รับการสอดส่องดูแล
โดยผู้ปกครองอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ
๕. ผู้สูงอายุ : ควรได้รับการดูแล เอาใจใส่ จากสมาชิก
ในครอบครัว

ข้อที่ ๑๒ ผู้ปกครองประพฤตินั้นเป็นแบบอย่างที่ดี เช่น ไม่ทะเลาะ
กันต่อหน้าเด็ก พุดจาด้วยความไพเราะ ละเว้นอบายมุข

หมวดที่ ๕

อยู่ดีตามวิถีพอเพียง

ข้อที่ ๑๓ ประชาชนดำเนินชีวิตภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง คือ ความพอเพียง ความสมเหตุสมผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยใช้ความรู้
คู่คุณธรรม

ข้อที่ ๑๔ ประชาชนได้รับการปลูกฝังการออมจากครอบครัว ชุมชน
และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

ข้อที่ ๑๕ ประชาชนมีบ้านเรือนที่มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย สะอาด
สวยงาม ทั้งในบ้านและนอกบริเวณบ้าน

หมวดที่ ๖

ร่วมรักษาสิ่งแวดล้อม

ข้อที่ ๑๖ ภาคีเครือข่ายเสริมสร้างความรู้ ให้ประชาชนคัดแยกขยะ
๔ ประเภท (ขยะเปียก ขยะรีไซเคิล ขยะอันตราย ขยะทั่วไป) และรณรงค์
การบริหารจัดการขยะแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม

ข้อที่ ๑๗ ประชาชนต้องจัดการขยะด้วยหลัก ๓R (Reduce : การลดการใช้, Reuse : การใช้ซ้ำ, Recycle : การนำกลับมาใช้ใหม่)

ข้อที่ ๑๘ ประชาชนไม่ทิ้งขยะตามสวนสาธารณะ ถนน แม่น้ำ และสถานที่ราชการ และร่วมรักษาสีสิ่งแวดล้อมของชุมชน เช่น แม่น้ำ ป่า สัตว์

หมวดที่ ๗

มีส่วนร่วมในชุมชน

ข้อที่ ๑๙ ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

ข้อที่ ๒๐ ประชาชนร่วมกันกำหนดข้อตกลงของชุมชนและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

หมวดที่ ๘

หลักเลียงอบายมุข

ข้อที่ ๒๑ ประชาชนช่วยกันสอดส่องดูแล และแจ้งเบาะแสผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประชาสัมพันธ์กฎหมาย บทลงโทษและติดป้ายรณรงค์

ข้อที่ ๒๒ สถานศึกษาทุกระดับชั้น ทุกหน่วยงาน เสริมสร้างความรู้และความตระหนักในปัญหาเสพติดให้แก่เด็ก เยาวชน

ข้อที่ ๒๓ ประชาชนส่งเสริมกิจกรรมและมาตรการทางสังคม เพื่อปลอดอบายมุข ได้แก่

๑. จดเกล้าเข้าพรรษา
๒. จดเกล้าและการพนันในงานศพ
๓. งานบุญประเพณีปลอดเกล้า
๔. ร่วมใจใส่บาตรทุกวันพระ

หมวดที่ ๙

การดูแลกลุ่มเปราะบางและผู้มีภาวะพึ่งพิง^๒

ข้อที่ ๒๔ พระสงฆ์ สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยติดเตียงได้รับการดูแลจากโยมอุปัฏฐาก หรือสมาชิกในครอบครัว

ข้อที่ ๒๕ พระสงฆ์ สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยติดเตียงได้รับการบริการด้านสุขภาพที่มีคุณภาพและมาตรฐานจากหน่วยงานสาธารณสุข

ข้อที่ ๒๖ พระสงฆ์ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยติดเตียง ได้รับการดูแลด้านสุขภาพจากอาสาสมัครประจำครอบครัว (อสค.)

หมวดที่ ๑๐

การคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ

ข้อที่ ๒๗ ภาศึเครือข่ายสร้างความรู้ ความเข้าใจกับประชาชน การคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ

ข้อที่ ๒๘ ผู้ประกอบการให้ความร่วมมือในการตรวจสอบสินค้าอุปโภคบริโภค ที่จำหน่ายในชุมชน จากชมรมคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ (คบส.) ภาคประชาสังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หมวดที่ ๑๑

บทเฉพาะกาล

ข้อที่ ๒๙ การยื่นแก้ไขธรรมนูญฉบับนี้ ต้องประกอบด้วย คณะกรรมการสำนักธรรมนูญสุขภาพเทศบาลตำบลศรีสงคราม จำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของคณะกรรมการทั้งหมด

ข้อที่ ๓๐ การแก้ไข เพิ่มเติมธรรมนูญฉบับนี้ ให้ดำเนินการเสมือน การจัดทำ ต้องยึดหลักเหตุผล ความจำเป็นและประโยชน์ที่จะบังเกิดแก่ ประชาชน และต้องแจ้งวาระดังกล่าวแก่สาธารณชนทราบก่อนดำเนินการไม่ น้อยกว่าสิบห้าวัน มติแก้ไขเพิ่มเติม ต้องมีผู้เห็นชอบเกินกึ่งหนึ่งของผู้เข้าร่วม เวทีดังกล่าว

ภาคผนวก

ประกาศเทศบาลตำบลศรีสงคราม

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสำนักกรรมนุญสุขภาพเทศบาลตำบลศรีสงคราม

ตามที่เทศบาลตำบลศรีสงคราม ได้จัดทำกรรมนุญเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านสุขภาพของประชาชนในเขตพื้นที่ ครอบคลุมมิติทางกาย จิต ปัญญาและสังคม โดยประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๖๐ และขับเคลื่อนมาโดยลำดับนั้น เพื่อให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่องเป็นรูปธรรม และสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของกรรมนุญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

คณะกรรมการที่ปรึกษาและอำนวยการ

๑. นายอำเภอศรีสงคราม	ประธานกรรมการ
๒. นายกเทศมนตรีตำบลศรีสงคราม	รองประธานกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีสงคราม	กรรมการ
๔. สาธารณสุขอำเภอศรีสงคราม	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการโรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์	กรรมการ
๖. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปากอูน (ปากอูนผดุงวิทย์)	กรรมการ
๗. ประธานสภาและสมาชิกสภาเทศบาล
ตำบลศรีสงครามทุกคน	กรรมการ

๘. กำนันตำบลศรีสงครามและผู้ใหญ่บ้านปากอุนทุกหมู่บ้าน กรรมการ
 ๙. ปลัดเทศบาลตำบลศรีสงคราม กรรมการ/เลขานุการ

มีหน้าที่

๑. ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน
๒. อำนวยความสะดวกและอำนวยความสะดวกในพื้นที่
๓. ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานในมิติต่างๆ

คณะกรรมการสำนักกรรมนุญสุขภาพ

๑. รองนายกเทศมนตรี (ฝ่ายสาธารณสุข) ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยสาธารณสุขอำเภอ (ฝ่ายงานบริหาร) รองประธานกรรมการ
๓. หัวหน้ากลุ่มงานปฐมภูมิและองค์กรรวม รพ.ศรีสงคราม กรรมการ
๔. ผู้แทนโรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์ กรรมการ
๕. ผู้แทนโรงเรียนบ้านปากอุน (ปากอุนผดุงวิทย์) กรรมการ
๖. กำนันตำบลศรีสงคราม กรรมการ
๗. ผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยฯหมู่บ้านละ ๓ คน ทุกหมู่บ้าน กรรมการ
๘. ประธานสภาเด็กและเยาวชน กรรมการ
๙. ประธานชมรมผู้สูงอายุ กรรมการ
๑๐. ประธานกลุ่มสตรี กรรมการ
๑๑. ประธาน อสม. ทุกหมู่บ้าน กรรมการ
๑๒. ประธานชมรมร้านอาหาร แผงลอย กรรมการ
๑๓. ผู้แทนร้านรับซื้อของเก่า กรรมการ

๑๔. เจ้าของรีสอร์ท/โรงแรม ทุกแห่งในเขตเทศบาล กรรมการ
 ๑๕. ปลัดเทศบาลตำบลศรีสงคราม กรรมการ/เลขานุการ
 ๑๖. ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
 กรรมการ/ผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่

๑. รวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลธรรมนูญสุขภาพเทศบาลตำบลศรีสงคราม
๒. ประสานงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
๓. ขับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพให้เป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง
๔. ติดตาม ประเมินและรายงานผลการดำเนินงาน

ทั้งนี้ ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถบริหารจัดการธรรมนูญสุขภาพได้ สัมฤทธิ์ผล เพื่อสุขภาวะที่ดีของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลศรีสงครามตลอดไป

ประกาศ ณ วันที่ ๔ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

ยุทธนา เรืองวรบูรณ์
 (นายยุทธนา เรืองวรบูรณ์)
 นายกเทศมนตรีตำบลศรีสงคราม

ภาพกิจกรรมที่ดำเนินการตามธรรมนูญ

